

Kázání: 207. Od intoxikace zlem ke zralému lidství

Kázání

Od intoxikace zlem ke zralému lidství

1. čtení: Deuteronomium 30, 6 a 11 - 14

6 Hospodin, tvůj Bůh, obřeže tvé srdce i srdce tvého potomstva a budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a budeš živ.

11 Tento příkaz, který ti dnes udílím, není pro tebe ani nepochopitelný, ani vzdálený.

12 Není v nebi, abys musel říkat: „Kdo nám vystoupí na nebe, vezme jej pro nás a ohlásí nám jej, abychom ho plnili?“

13 Ani za mořem není, abys musel říkat: „Kdo se nám přeplaví přes moře, vezme jej pro nás a ohlásí nám jej, abychom ho plnili?“

14 Vždyť to slovo je ti velmi blízko, ve tvých ústech a ve tvém srdci, abys je dodržoval.

2. čtení: Efezským 2, 1 - 10 (Kralická)

1 I vy jste byli mrtvi pro své viny a hříchy,

2 v nichž jste dříve žili podle běhu tohoto světa, poslušni vládce nadzemských mocí, ducha, působícího dosud v těch, kteří vzdorují Bohu.

3 I my všichni jsme k nim kdysi patřili; žili jsme sklonům svého těla, dali jsme se vést svými sobeckými zájmy, a tím jsme nutně propadli Božímu soudu tak jako ostatní.

4 Ale Bůh, bohatý v milosrdenství, z velké lásky, již si nás zamiloval,

5 probudil nás k životu spolu s Kristem, když jsme byli mrtvi pro své hříchy. Milostí jste spaseni!
6 Spolu s ním nás vzkřísil a spolu s ním uvedl na nebeský trůn v Kristu Ježíši,
7 aby se nadcházejícím věkům prokázalo, jak nesmírné bohatství milosti je v jeho dobrotě k nám v Kristu Ježíši.

8 Milostí tedy jste spaseni skrze víru.

9 Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit.

10 Jsme přece jeho dílo, v Kristu Ježíši stvořeni k tomu, abychom konali dobré skutky, které nám Bůh připravil.

Sestry a bratři, tuhle jsme sebrali vnoučata a vyrazili s nimi do Letňan do kina. Když jsme dojeli na místo a vystoupili z auta, praštil mne přes nos známý smrad připálené spojky. Že bych jí snad po cestě nějak trápil, jsem si nebyl vědom. Na dálnici ostatně řídit není třeba, na pětku se dá jet z Lovosic až na samý okraj Prahy.

No nic, pomyslel jsem si, hlavně aby auto vydrželo cestu zpátky. Jenže když jsme potom po dvou hodinách vyšli ven, praštil mne přes nos stejný smrad, jako při příjezdu. Přitom auto stálo na druhém konci parkoviště.

Bylo to jinak, než jsem si původně myslel. Zápach nepocházel z našeho vozu, ale už když jsme přijeli, byl všude kolem ve vzduchu. Oddechl jsem si, že nebudu muset do servisu. Co bylo původcem, ale netuším. Že by nedaleké letiště? Nebo snad vojenský opravárenský podnik? Ať tak či onak, hlavně že to nebyla naše spojka.

Na zážitek z Letňan jsem si vzpomněl při čtení dnešního oddílu z Listu Efezským. Pavel se v něm snaží popsat proměnu, která se stane s lidmi, co se přikloní ke Kristu. Dřív světem kráčeli v souladu se systémem hodnot tohoto světa, jak jej nastavil vládce mocí ve vzduchu. Potom je ale Bůh probudil k životu spolu s Kristem.

Zajímavá je ona postava vládce mocí ve vzduchu. Kraličtí překládají „knížete mocného v povětří“. Je zřejmé, že se jedná o postavu vyloženě negativní, neboť donedávna nepěkně ovládala jednání a myšlení těch, kterým apoštol píše svůj list.

Nemusíme dlouze hádat, je to jasné jak facka, Pavel má na mysli dábla. Co nás možná zarazí je, že kníže démonů nebydlí někde v jeskyni pod zemí, jak ho známe z českých pohádek, ale ve vzduchu.

Ve vzduchu, který my lidé dýcháme, který je všude kolem nás, nelze mu uniknout a nedá se před ním schovat. Takhle si to tenkrát lidé včetně Pavla představovali a něco na tom obrazu je. Jestliže je dábel doma všude v ovzduší, potom to znamená, že je přímo mezi námi, dýcháme ho svými plícemi, proniká do našeho srdce a ovlivňuje naše myšlení i konání.

Lidé si tenkrát představovali, že je nadzemský prostor rozdělený na sféry, které nám dnes mohou připomínat jednotlivá poschodí paneláku. Úplně nahoře v nejvyšším patře bydlí dokonalý Bůh, sféra pod ním patří andělům, další poschodí nižším andělům, a pak čím blíže jsou sféry zemi, tím jsou duchovní bytosti, co je obývají, větší a větší potvory.

Nejnižší sféra, která se zemí přímo sousedí, je atmo-sféra, vzduch, který dýcháme. No, a tam právě koná své rejdy kníže mocný v povětří a jeho kumpáni démoni. Není kam se před nimi schovat a podle toho to na světě vypadá.

V dalších kapitolách svého listu apoštol postupně vyjmenovává, co všechno jsme se my lidé od dáblů

v povětrí naučili: faleš, chytráctví, lstivost, nevědomost, otupělost, bezuzdnost, lživost, hněvivost, zlodějna, tvrdost, zloba, hněv, nezřízenost, chamtivost, no prostě kdejaká špatnost.

Leckdo by si dneska mohl říct, že nás Pavel záměrně straší ďábly a že už se to do současnosti nehodí. Žijeme v jiné době a kreslení čertů na zeď už není v kurzu.

No jo, jenže tím, že škrtneme starověké představy o atmosféře plné zlých duchů, nezmizí všechny špatnosti, které Pavel vyjmenovává. Ty v nás lidech zůstávají a cloumají námi, ať na ďábly v povětrí věříme nebo ne.

První křesťané o tom věděli své. Doba, v níž žili, byla postavena na násilí, krutosti a nerovnoprávnosti. Císařové si po celé římské říši nechávali stavět chrámy, v nichž byli uctíváni jako páni světa, bohové a spasitelé.

A jelikož i tenkrát platilo přísloví „jaký pán, takový kmán“, poddaní císaře pána nebyli o nic lepší. Solidarita, soucit nebo rovnoprávnost byla v lepším případě pokládána za sprostá slova, v horším případě za slova pobuřující a velezrádná.

Není divu, že se našli tací, kteří ze systému neomezené moci, násilí a pohrdání slabšími chtěli vypadnout. Jako v každé totalitě se i tenkrát v zásadě nabízely dvě možnosti. Buďto se lidé uzavrou do své tajné bubliny, v níž se společně budou snažit od stávajících poměrů odpoutat, nebo se k ďábelskému systému postaví čelem a veřejně ho odmítnou respektovat.

První možnost si tenkrát vybrali ti, kdo nad světem, jaký zažívali, zlomili hůl. Došli přesvědčení, že jiné to nikdy nebude a že jediným řešením je z něho vykmitnout, dostat se někam kde bude líp. A jelikož na zemi, podle jejich přesvědčení, nikdy líp nebude, zbývají pak jenom nadzemské duchovní sféry.

Samozřejmě, že jako nejlepší místo k věčnému přebývání se jim jevilo poslední, nejvyšší patro, kde bydlí sám dokonalý Bůh. Měli za to, že v každém člověku je jiskra božství, takže jde vlastně jenom o to, zbavit se postupně přítěže vlastního těla a nechat tuhle jiskru vystoupat zpátky vzhůru a splynout s Nejvyšším.

A tak se tihle lidé v té své bublině pomocí tajných rituálů a odříkání snažili z nepřátelského světa vyvanout. Věřili, že díky svému poznání jednou v okamžiku smrti profrčí atmosférou a jednotlivými sférami až nahoru.

Věřili, že je nic nezastaví, ani kníže mocný v povětrí, ani jiné nižší duchovní mocnosti. Věřili, že vědí, jak na to. Říkalo se jim gnostikové - ti, kteří vědí, jak na to.

Druhá možnost, kterou tenkrát lidé měli, byla nespravedlivý systém veřejně odmítnout, prostě se ho neúčastnit. Dá se to jediné tak, že uvěříte, že svět může být lepší, že se přikloníte k jinému systému, který je spravedlivý, přátelský a soucitný.

První křesťané právě tohle udělali. Vypověděli císaři a jeho úředníkům poslušnost. Stali se podezřelými narušiteli veřejného pořádku a následně často i velezrádci a buřiči odsuzovanými k trestům, nezřídká i k smrti.

Právě těmhle křesťanům Pavel píše svůj list. Možná by se dal do jisté míry přirovnat k eseji Moc bezmocných, kterou napsal Václav Havel v roce 1978. Situace disidentů tenkrát v lecčems připomínala situaci prvních křesťanů v Pavlově době. V obou případech se jednalo o nevelkou hrstku těch, kdo si zvolili nelehký „život v pravdě“ a odmítli „život ve lži“.

Apoštol Pavel se v listu Efezským snaží shrnout všechno podstatné, co dělá křesťana křesťanem. Předně je to víra, že násilný, nelítostný a bezohledný běh světa není něco, co by se nedalo změnit. Mocného knížete v povětrí a jeho přísluhovatelů, co se nás snaží vyřadit, umrtvit a zbavit opravdového života, se není třeba strachovat.

Naštěstí je tu Bůh, který je na rozdíl od něj milosrdný a laskavý. Probudil nás k životu spolu s Kristem, píše Pavel, spolu s ním nás vzkřísil. Všimněte si, sestry a bratři, že Pavel používá přítomný, ne budoucí čas. Ne až jednou budeme vzkříšeni, ne až jednou bude zase dobře, ne až jednou se starý systém světa odporoučí.

Pavel nezastává gnostické přesvědčení, že je třeba vydržet v ústraní, a až přijde čas, tak se odebrat do nejvyšší sféry, splynout s Bohem a nechat svět svému osudu.

Kdepak. Pán Bůh má tenhle svět neskonale rád. Bodejť ne, když ho stvořil! Jenom mu vadí stávající systém, kdy lidé ochotně dýchají všelijaké ty zplodiny sobectví a nenávisti, co do atmosféry vypouští ono kníže v povětrí.

Proto se Bůh rozhodl nás lidi polomrtvé z intoxikace zlem křísit, probouzet k novému životu. My sami bychom se nikdy nevzkřísili. Vůbec by nás nenapadlo se zaběhnutému systému vzepřít.

Bůh nás zve ke spolupráci, zve nás, abychom se přidali a spravovali tenhle svět jinak, lépe, laskavěji a ohleduplněji, než je zvykem. Tohle má Pavel na mysli, když píše, že jsme byli vzkříšeni a uvedeni na nebeský trůn v Kristu Ježíši.

Prostě ne až jednou, ale teď, v naší současnosti, se máme podílet na Kristově nebeské vládě. V dalších kapitolách apoštol potom rozvádí, jak taková vláda vypadá: máme být zakotveni v lásce, skromní, tiší, trpěliví, snášeni, spojeni svazkem pokoje, laskaví, milosrdní, odpouštějící si navzájem.

Pavel má pro tohle všechno dohromady jedno výstižné pojmenování: zralé lidství. Kdo se nechá vzkřísit s Kristem, má jedinečnou šanci nádherně dozrát. Právě takové zralé lidi náš stále ještě nedozrálý, nakyslý a nahořklý svět potřebuje jako sůl.

PeČ

SPCH 10. 3. 2024

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)